

[Ole Bjørn Kraft.]

for at sikre freden i vor tid. Men, vil skeptikerne sige: pagten sikrer ikke, at Amerika automatisk vil gå i krig, hvis et af landene bliver angrebet. Enhver ved, at årsagen her til er at finde i den amerikanske forfatning, og vel iøvrigt også i andre landes forfatninger. Dette kan synes en svaghed, men lad mig, inden jeg besvarer det spørgsmål, som her rejses, pege på en side derved, som de, der er modstandere af pagten — og her tænker jeg for en gangs skyld på kommunisterne, som hævder, at det er en aggressiv pagt, der forbereder krig —, skulle tænke på, at just i denne kendsgerning, at kongressens tilslutning til krig er nødvendig, ligger der en garanti for, at pagten ikke har krigeriske og aggressive hensigter. Man kan ikke tænke sig et demokratisk, folkestyret land, hvis nationalforsamling uden provokation vil beslutte sig til at starte en præventiv krig. Jeg tror ikke, der findes noget folk, der frivilligt vil styrte sig ud i en krig. Demokratierne må bygge på freden, de demokratiske partier må bygge på freden. Det er de diktaturstyrede stater, det i vort århundrede har været overladt at begynde en krig, ligesom diktaturerne selv udspringer af nød og krig. Atlantpagten er og kan derfor kun være en defensiv pagt, en fredspagt, et forsvarsforbund — ikke en militæralliance.

Med hensyn til Amerikas forpligtelse til at gå i krig i tilfælde af et angreb er det ikke det formelt juridiske, der er det afgørende. Det afgørende er den amerikanske politik, den politik, der er proklameret, og som Amerika er forpligtet på. Diktaturer kan måske skifte politik fra den ene situation til den anden — vi har oplevet slående beviser derpå. Demokratier kan og vil det ikke. Amerika har valgt sin politik, fordi Amerika venter — således som det jo også er hovedtanken i Atlantpagten — derved at kunne sikre freden. Det vil ikke kunne opgive denne politik, fordi de grunde, der har fået det ud i den, er tungtvejende og stadig vil være tilstede, så længe freden er truet.

Det afgørende er endvidere — og heri ser jeg det mest betryggende ved Atlantpagten — den nye situation, som vi ved denne amerikanske politik og ved Atlantpagten vil befinde os i, så snart den er underskrevet.

Hvad er nemlig forskellen på situationen i 1939 og situationen i 1949? I 1939 førte Amerika på basis af neutralitetslovene af 1935 og 1939 en klar isolations- og neutralitetspolitik. I 1949 eller 1950 eller et eller andet år ud i fremtiden vil Amerika, hvis

krigen kommer, være moralsk og lovligt bundet gennem Atlantpagten til at betragte et angreb, der berører sikkerheden i hele det nordatlantiske område, som et angreb på De Forenede Stater.

I 1939 kunne Hitler starte en krig med nogenlunde sikkerhed for, at Amerika ville forblive neutralt i så lang en periode, som efter Hitlers opfattelse var nødvendig for, at Hitler kunne vinde krigen. I 1949 vil ingen aggressiv magt på samme måde i sine overvejelser kunne regne med, at De Forenede Stater ikke vil gå i krig. Ingen krig kan slippes løs, uden at den, der giver ordren dertil, må være forberedt på, tage med i sine beregninger og kalkulationer, at han med det samme vil have Amerika og England og de andre forbundne stater som mægtige modstandere. Tror man, at Østrig var blevet besat, Tjekkoslovakiet erobret og Polen angrebet, hvis Hitler i 1938 og 1939 havde måttet se den samme situation i øjnene?

Atlantpagtens hovedformål er og bliver derfor gennem et fast organiseret samarbejde imellem de demokratiske stater at beskytte verden imod en ny krig.

Når vi nu står overfor at skulle tage beslutningen om at tilslutte os Atlantpagten, indgår naturligt i vore overvejelser, hvorledes vor stilling vil blive, hvis vi beslutter os til at sige nej dertil. Det forekommer mig, at de nationale modstandere af pagten i alt for høj grad har koncentreret sig om den negative kritik og i altfor ringe grad synes at have overvejet den situation, Danmark vil befinde sig i, hvis vi beslutter os til en isoleret neutralitetspolitik, og anden mulighed — derom er vi vel enige — findes i dag ikke.

Må jeg iøvrigt have lov til at spørge: Er der overhovedet nogen mulighed for en neutralitetspolitik i vor situation? En væbnet neutralitetspolitik vil være udelukket, fordi vi ikke vil kunne skaffe os den udrustning, som er nødvendig dertil — om ikke af andre grunde så af økonomiske. Og vil en våbenløs neutralitetspolitik overhovedet have nogen mulighed for at blive accepteret og respekteret, når man samtidig — som det jo er disse partiers hensigt, og som de naturligvis vil og må gøre — erklærer sin ideologiske samhörighed med de demokratiske vestmagter og deltager — som man har tilkendegivet, at man har til hensigt — i opbygningen af et økonomisk og politisk fællesskab mellem alle vestlige demokratier? Tror man så, at en våbenløs neutralitet vil blive godkendt, at man vil have tillid til den, at man vil regne med, at dette våben-